

ПОГОДЖЕНО
педагогічною радою
ДНЗ «Мукачівський центр ПТО»
від 27 березня 2025 р.,
протокол № 4

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.О. директора
ДНЗ «Мукачівський центр ПТО»
Володимир ІЛОСКІНА
_____ 2025 р.

ПОЛОЖЕННЯ

про академічну доброчесність педагогічних працівників у Державному навчальному закладі «Мукачівський центр професійно-технічної освіти»

1. Загальні положення

1.1. Положення про дотримання академічної доброчесності ДНЗ «Мукачівський центр ПТО» встановлює норми та правила етичної поведінки, професійного спілкування у відносинах між учасниками освітнього процесу, а саме: педагогічними працівниками, здобувачами освіти та їх батьками чи особами, які їх замінюють.

1.2. Це Положення розроблено на основі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Статуту закладу освіти, Правил внутрішнього розпорядку, Колективного договору та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України та нормативних документів закладу освіти.

1.3. Метою даного Положення є дотримання високих професійних стандартів у освітній сфері, забезпечення сприятливого морально-психологічного клімату в колективі та підвищення довіри до результатів навчання, а також зростання авторитету закладу освіти.

1.4. Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу (педагогічних працівників, здобувачів освіти та їх батьків чи осіб, які їх замінюють) та співробітників закладу освіти.

1.5. Педагогічні працівники та здобувачі освіти, усвідомлюючи свою відповідальність за неналежне виконання функціональних обов'язків, формування сприятливого академічного середовища для забезпечення дієвої організації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу закладу, зобов'язуються виконувати норми даного Положення.

1.6. Система забезпечення академічної доброчесності є невід'ємною складовою внутрішньої системи забезпечення якості професійної освіти ДНЗ «Мукачівський центр ПТО» і включає в себе:

заходи, спрямовані на ознайомлення здобувачів освіти із поняттям та вимогами академічної доброчесності;

алгоритм виявлення порушень академічної доброчесності здобувачів освіти закладу П(ТТ)О;

порядок притягнення учасників освітнього процесу до академічної відповідальності.

1.7. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

надання достовірної інформації про свою діяльність;

самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання.

2. Поняття та принципи академічної доброчесності

2.1. **Академічна доброчесність** – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання та провадження творчої діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання (набутих компетентностей) здобувачів освіти, їх творчих досягнень.

2.2. Академічна доброчесність впроваджується через систему принципів: законності, професіоналізму та компетентності, верховенства права, соціальної справедливості, прозорості, чесності, взаємоповаги, ввічливості, справедливості, відповідальності, толерантності.

2.3. Кожен учасник освітнього процесу наділений правом вільного вибору своєї громадської позиції, яка проголошується відкрито при обговоренні рішень та внутрішніх документів.

2.4. Офіційне висвітлення діяльності закладу та напрямів його розвитку може здійснювати директор або уповноважена ним особа.

2.5. У разі, якщо відбулося розповсюдження інформації, яка є неправдивою, особа, яка до цього причетна, має зробити все можливе, щоб спростувати викривлену інформацію, зменшити обсяг завданої шкоди.

2.6. Гідним для учасників освітнього процесу є:
шанобливе ставлення до символіки закладу: гімну, прапора, емблеми;
дотримання Правил внутрішнього трудового розпорядку;
культура зовнішнього вигляду співробітників та учасників освітнього процесу;
дотримання правил високих стандартів ділової етики у веденні переговорів, у тому числі телефонних.

2.7. Неприйнятним для всіх учасників освітнього процесу є:
навмисне перешкоджання навчальній та професійній діяльності учасників освітнього процесу;

участь у будь-якій діяльності, пов'язаній з обманом, нечесністю;
підrobка та використання офіційних документів;
перевищення повноважень, передбачених посадовими інструкціями;
ведення в закладі політичної, релігійної та іншої пропаганди;
використання мобільних телефонів під час освітнього процесу, нарад або офіційних заходів;

вживання алкогольних напоїв, наркотичних речовин, куріння в закладі, поява у стані алкогольного, наркотичного або токсичного сп'яніння;

пронесення до закладу зброї, використання газових балончиків та інших речей, що можуть зашкодити здоров'ю та життю людини.

3. Забезпечення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу

3.1. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає: дотримання Конвенції ООН «Про права дитини», Конституції України, Законів України;

утвердження позитивного іміджу закладу освіти, примноження його традицій; дотримання етичних норм спілкування на засадах партнерства, взаємоповаги, толерантності стосунків;

запобігання корупції, хабарництву; збереження, покращення та раціональне використання навчально-матеріальної бази закладу;

посилання на джерела інформації при використанні ідей, розробок, тверджень, відомостей;

дотримання норм про авторські права; надання правдивої інформації про методики і результати власної діяльності; ✓ контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти; ✓ об'єктивне й неупереджене оцінювання результатів навчання; надання якісних освітніх послуг із використанням у практичній професійній діяльності інноваційних здобутків у галузі освіти; дотримання правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни, корпоративної етики.

3.2. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: дотримання норм Конституції України; повагу до педагогічних працівників; повагу честі та гідності інших осіб; самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання без використання зовнішніх джерел інформації, крім дозволених (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх потреб і можливостей);

посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

дотримання норм законодавства про авторське право; особисту присутність на всіх уроках, окрім випадків, викликаних поважними причинами; користування інфраструктурою закладу освіти відповідально, економно та за призначенням;

сприяння збереженню та примноженню традицій закладу, підвищення його престижу власними досягненнями у навчанні, спорті, творчості.

3.3. Порухенням академічної доброчесності вважається: **академічний плагіат** оприлюднення (частково або повністю) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власних досліджень (творчості) або відтворення опублікованих (оприлюднених) текстів інших авторів без зазначення авторства. Використання запозичених текстів у письмових роботах допускаються за умови, що зазначені всі джерела запозичень.

Перевірки на академічний плагіат підлягають: навчальні (доповіді, реферати тощо), науково-методичні праці (підручники, навчальні посібники, конспекти лекцій та

інших частин навчально-методичних комплексів дисциплін (викладання яких забезпечуються викладачами кафедри суспільно-наукових дисциплін), що готуються до друку, рукописи статей, тези доповідей, які надсилаються до редакцій фахових видань). Організацію перевірки вищезазначених матеріалів здійснюють члени комісії з антиплагіату.

Форми академічного плагіату:

використання у власному творі чужих матеріалів (зображень, тексту), в тому числі з мережі Інтернет, без належних посилань;

цитування матеріалу, створеного іншою особою, як опублікованого, так і ні, без належного дотримання правил цитування;

спотворене представлення чужих ідей, їх синтез або компіляція з першоджерел;

представлення власним твором (есе, дослідницькі роботи, творчі проекти, тези, статті тощо) матеріалу, отриманого з Інтернету або від третіх осіб в обмін на фінансову винагороду / послугу чи соціальні зв'язки;

академічне шахрайство передбачає будь-які дії учасників освітнього процесу змістом яких є:

посилання на джерела, які не використовувалися в роботі;

використання під час виконання будь-яких видів контрольних робіт **заборонених допоміжних матеріалів** або технічних засобів (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети тощо);

проходження процедур контролю знань підставними особами;

повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, індивідуальної тощо);

складання іспиту іншою особою;

відмова своєчасно надавати інформацію (усно або письмово) про методики, технології, прийоми, методи, які використовуються в освітньому процесі, стан виконання освітньої програми, рівень сформованості компетентностей здобувачами освіти;

приписування результатів колективної діяльності одній або окремим особам без узгодження з іншими учасниками авторського колективу або внесення до списку авторів;

обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності;

самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання; до списування прирівнюється використання під час поточного чи підсумкового контролю з будь-якою метою приладів, що можуть слугувати для збереження, відтворення прийому або передачі інформації;

фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються освітньому процесі;

фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу;

хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

неправомірна вигода – це грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи не грошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав;

службова недбалість – невиконання або неналежне виконання службовою особою своїх службових обов'язків через несумлінне ставлення до них, що завдало істотної шкоди охоронюваним законом правам, свободам та інтересам окремих громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам окремих юридичних осіб;

зловживання впливом – пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за таку вигоду або за надання такої вигоди третій особі вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави;

конфлікт інтересів – наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень;

приватний інтерес – будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому числі ті, що виникають у зв'язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях;

необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження результатів навчання (набутих компетентностей) здобувачів освіти.

4. Заходи з попередження, виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності

4.1. При прийомі на роботу працівник знайомиться із даним Положенням **під розписку** після ознайомлення із правилами внутрішнього трудового розпорядку освітнього закладу.

4.2. Положення доводиться до батьківської громадськості на батьківських зборах, а також оприлюднюється на сайті закладу освіти.

4.3. Методист закладу освіти:

з метою попередження порушень академічної доброчесності забезпечує створення, оформлення ними методичних розробок (робіт) для публікацій, на конкурси різного рівня шляхом практикумів, консультацій та інших індивідуальних та колективних форм навчання з педагогічними працівниками;

забезпечує рецензування робіт на конкурси, на присвоєння педагогічного звання та рекомендує викладачам/майстрам виробничого навчання сервіси безкоштовної перевірки робіт на антиплагіат.

4.4. Педагогічні працівники в процесі своєї діяльності дотримуються етики та академічної доброчесності, умов цього Положення, проводять роз'яснювальну роботу з учнями щодо етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності (плагіат, порушення правил оформлення, цитування, посилання на джерела інформації, списування).

5. Види відповідальності за порушення академічної доброчесності

5.1. Види академічної відповідальності за конкретне порушення академічної доброчесності визначають відповідні Закони та це Положення.

5.2. За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники закладу освіти можуть бути притягнуті до академічної відповідальності, а саме:

при необ'єктивному оцінюванні результатів навчання здобувачів освіти педагогічному працівнику рекомендується опрацювати критерії оцінювання знань. Факти систематичних порушень враховуються при встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічного звання;

спотворене представлення у методичних розробках, публікаціях чужих ідей, використання Інтернету без посилань, фальсифікація наукових досліджень, неправдива інформація про власну освітню діяльність є підставою для відмови в присвоєнні або позбавленні раніше присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;

надання освітніх послуг за певну незаконну винагороду матеріального чи нематеріального характеру залежно від розміру, об'єму є підставою для притягнення педагогічного працівника до відповідальності судом першої інстанції.

✓5.3. За які порушення академічної доброчесності **здобувачі освіти** можуть бути притягнуті до академічної відповідальності, а саме:

повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, поетапна кваліфікаційна атестація тощо);

плагіат (копіювання чужих робіт повністю або частково без належного цитування), **списування** (копіювання відповідей інших студентів під час контрольних робіт, іспитів або тестів);

фабрикація даних – вигадкування або фальсифікація результатів досліджень, експериментів або інших наукових робіт; підробка документів (довідок, медичних виписок та інших документів для отримання академічних пільг);

використання мобільних телефонів, смарт-годинників, планшетів та інших гаджетів для отримання підказок.

Наслідки порушення академічної доброчесності для здобувачів освіти:

попередження: усна або письмова догана;

зниження оцінки;

анулювання результатів роботи, якщо порушення було значним;

виключення з закладу освіти за повторні або особливо грубі порушення.

6. Комісія з питань академічної доброчесності

6.1. Комісія з питань академічної доброчесності (далі Комісія) це незалежний орган, що діє з метою забезпечення дотримання учасниками освітнього процесу морально-етичних та правових норм цього Положення.

6.2. До складу Комісії входять представники ради закладу, учнівського самоврядування та педагогічного колективу.

Склад комісії затверджується рішенням педагогічної ради.

Термін повноважень Комісії 1 рік.

6.3. Комісія розглядає питання порушення морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення за потребою або ж за заявою учасників освітнього процесу.

6.4 Будь-який учасник освітнього процесу може звернутися до Комісії з заявою про порушення норм цього Положення, внесення пропозицій або доповнень. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (ПІБ, контактні дані: адреса, телефон, місце

роботи/навчання, посада/група, особистий підпис). Анонімні заяви або заяви, викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються.

6.5 Комісія звітує про свою роботу раз на рік.

6.6. Повноваження Комісії:

одержувати, розглядати заяви щодо порушення норм цього Положення та готувати відповідні висновки;

ознайомлювати учасників освітнього процесу з цим Положенням;
проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики педагогічних працівників;

надавати рекомендації та консультації щодо способів і шляхів більш ефективного дотримання норм цього Положення.

7. Заключні положення

7.1. Учасники освітнього процесу мають знати Положення про академічну доброчесність. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням неетичної поведінки. Заклад забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.

7.2. Прийняття принципів і норм Положення засвідчується підписами членів педагогічного колективу.

Здобувачі освіти ознайомлюються в обов'язковому порядку.

7.3. Положення про академічну доброчесність ДНЗ «Мукачівський центр ПТО» погоджується педагогічною радою закладу та затверджується в.о. директора.

7.4. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь-яким учасником освітнього процесу за поданням до педагогічної ради закладу.